

Отворени денови за иницијативи на граѓанските организации Образец за пријава на иницијативи

Почитувани претставници на граѓанските организации,

Ви благодариме за интересот за пријава на иницијатива во рамки на петтиот од серијата „Отворените денови за иницијативи на граѓанските организации на тема Младински политики кој ќе се одржи на 27.06.2019 година, со почеток во 11.00 часот во Свечена сала, Влада на РСМ.

Ве замолуваме, пред пополнување на овој образец за пријава, внимателно да го прочитате Упатството за поднесување на иницијативи и брифот со тековни младински политики и проекти

Назив на вашата организација: ХЕРА- Асоцијација за здравствена едукација и истражување

Адреса (улица, број, општина): Франклин Рузвелт 51А/26

Електронска пошта (e-mail): hera@hera.org.mk

Телефонски број: 023290395

Лице за контакт (име и презиме, телефон и е-пошта): Елена Петровска, 075207187, elena.petrovska@hera.org.mk

Веб страница на вашата организација: <https://hera.org.mk/>

Наслов на вашата иницијатива: Пилотирање на Сеопфатно сексуално образование во основни училишта во РСМ

На која од областите на младински политики се однесува вашата иницијатива?

1. Средношколско демократско организирање
+ Средношколски стандард
2. Студентско демократско организирање;
+ Студентски стандард
3. Ко – менаџмент тело за координација помеѓу младинските организации и институциите и за структурен дијалог
4. **Сеопфатно сексуално образование**
5. Употреба на психотропни супстанции меѓу малолетници и млади
6. Зелени работни места
7. Младинска работа
8. Младинска гаранција
9. Закон за млади
10. Ревизија на Националната стратегија за млади
11. Проекти за млади во рамки на ФИТР

12. Европска младинска картичка
13. Едно општество - (компонента Млади, компонента Образование, со фокус на младински размени и справување со говор на омраза)
14. Помагање на заедниците (младински активизам на локално ниво - community service, волонтерство)

Проблеми и потреби:

(Идентификувајте проблем поврзан со тековната младинска политика и образложете го. Максимум еден параграф)

Сексуалното образование не е вклучено во наставните програми во основното и средното образование. По предметот биологија младите учат за некои аспекти поврзани со сексуалното и репродуктивното здравје, но фокусот е ставен на био-медицински информации поврзани со репродукцијата, физиологија на репродуктивните органи и заштита од ХИВ/СИДА. Информациите поврзани со контрацепција, употреба на кондом, родовите прашања и еднаквоста, врските и интимноста, љубовта и сексуалните односи, родово-заснованото и сексуалното насилството, сексуалната ориентација, дискриминацијата во однос на полот и родот, се недоволни или целосно отсутствуваат. Предметот „Животни вештини“ кој покрива поголем број на теми од сексуално образование не се спроведува во пракса. Предметот се изучува на класните часови, но наставниците (50%) најчесто не разговараат на темите поврзани со сексуалноста и репродуктивното здравје од овој предмет, заради недоволна подготвеност и срам.

Објаснување на иницијативата:

(Објаснете ја вашата иницијатива, поврзана со тековна младинска политика односно што е она кое вие го предлагате со оваа иницијатива и наведете ја надлежната институција која треба да ја спроведе. Максимум два параграфи.)

Здружението на граѓани ХЕРА во изминатите години покрена многубројни иницијативи за внесување на наставни содржини од областа на сеопфатното сексуално образование во основните и средните училишта во Република Северна Македонија. Темите за сексуално и репродуктивно образование се опфатени во програмата за образование за животни вештини која се реализира на одделенскиот час. Оваа програма е воведена со воведување на деветгодишното основно образование. Во 2008 година е изготвени и првиот прирачник за Програмата за образование за животни вештини. Потоа во 2011 година, Бирото за развој на образованието во соработка со ХЕРА спроведе серија обуки за сексуално и репродуктивно здравје и права за наставниците во основното образование во 5 училишта при што се констатираше дека наставниците не се подготвени да зборуваат на голем број теми од сеопфатното сексуално образование, особено по прашања поврзани со контрацепцијата, насилството и врските, сексуалните права и различностите, односно дека е потребно да се даде време за подигнување на свеста за важноста од воведувањето на теми, содржини и цели од сеопфатното сексуално образование. Комисијата за еднакви можности во Собранието на Република Северна Македонија на повеќе јавни расправи во 2011, 2012, и 2019 има донесено заклучоци за подобрување на наставната програма за сексуално и репродуктивно здравје и воведување на сеопфатно сексуално образование. Бирото за развој на образованието во соработка со ХЕРА, формираа експертска мултисекторска работна група која креира

предлог модел за воведување на ССО во деветто одделение во основни училишта. По сите доставени материјали од Бирото за развој на образованието, како и предлог моделот за ССО, во Јануари 2019 година, Министерството за образование и наука со Решение бр. 12-338/1, од 10.01.2019 год., даде позитивно мислење и препорака за креирање на наставни материјали како предуслов за започнување на пилот програмата во 4 основни училишта. Во моментот БРО и ХЕРА работат на подготовка на прирачен материјал за наставниците за пилотирање на сексуалното образование, кој се очекува да биде завршен во Октомври годинава. По нивната изработка, и со задоволување на уште неколку чекори, е добивање на препорака за пилотирање од страна на Министерството за образование и наука. Одговорна институција за спроведување на иницијативата е Бирото за развој на образованието.

Цели и очекувани резултати:

(Објаснете кои се целите што ќе се постигнат доколку се спроведе предложената иницијатива. Објаснете кои се посакуваните или очекуваните ефекти, односно што ќе се промени доколку се спроведе предложената иницијатива. Максимум еден параграф.) Општата цел на иницијативата е да се осовременат наставните содржини во формалното образование во државата со теми кои директно го засегаат здравјето на младите како и нивното социјално однесување, и придонес кон благосостојбата во општеството. Воведувањето на сеопфатното сексуално образование ќе значи и намалување на ризичното сексуално однесување и насилството и дискриминацијата меѓу младите во училиштата поттикнато од разликите на луѓето врз основа на полот, родот и сексуалната ориентација. Исто така, ќе се подобри пристапот до информации и унапредат ставовите на младите на различни возрасти, за сексуалното и репродуктивното здравје, врските и човековите права поврзани со сексуалноста и различностите.

Проценка на финансиски импликации и временска рамка:

(Наведете, јавни финансиски импликации за реализација на предложената иницијатива, т.е. проценка колку буџетски средства би биле потребни за да се спроведе Вашиот предлог. Претставете ја временската рамка на спроведување на иницијативата.)

Работната група за изнаоѓање на финансии за пилотирање на ССО во училиштата, во која со свои претставници учествува и ХЕРА; изготви Стратешки и Оперативен план за пилотирање на ССО. Неговото имплементирање е со временски рок 2019-2021 година, а буџетот за негово имплементирање е пресметан на околу 39.000 USD. Планот е доставен како прилог на овој прашалник.

Начелен план за мониторинг и евалуација:

(Објаснете како планирате да го следите и оцените спроведувањето на вашата иницијатива. Максимум еден параграф.)

ХЕРА има долгогодишна експертиза и искуство за спроведување на неформално сеопфатно сексуално образование за младите и е единствена граѓанска организација која нуди ваков модел за едукација на младите. Од 2013 година работи на спроведување на сексуално образование со млади во и надвор од училиштата преку моделот на врсничка едукација преку остварување на соработка со училишта, невладини организации и државни институции кои работат со млади. Така што, има доста добро изградена мрежа на соработка со училишта, БРО и другите институции како и експерти кои секако ќе ги

поддржи во делот на мониторингот на пилотирањето, како и ќе учествува со своја експертиза во тој процес.

Допонително образложување на иницијативата кое не е опфатено со претходните прашања:

(Максимум 5 параграфи)

/

Прилози (опционално):

(Прикачете подетални информации за предметот, целите и позадината на предложената иницијатива, студии и анализи што ги сметате за релевантни, итн)

Прилог 1. Наставна програма со компетенции

Прилог 2. Извештај од БРО за избран модел за пилотирање на ССО

Прилог 3. Решение од МОН за одобрување на креирање на материјали како предуслов за пилотирање

Прилог 4. Оперативен и стратешки план за пилотирање на ССО